

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 29P/54/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824202780
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3824202780.1

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto C. D. C., toho času v Reedukačnom centre Trstín, dieťa matky E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. C., G. XXXX/XX, toho času bytom E. D. H., I. J. X/XX a otca K. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto C. D. C., toho času bytom C. D. C., J. XXXX/XX, na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Súd mení zariadenie, kde sa bude vykonávať ústavná starostlivosť nad maloletou na Reedukačné centrum Levoča, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča.

Rodičia maloletej sú s účinnosťou od umiestnenia maloletej do Reedukačného centra Levoča povinní prispievať na jej výživu výživným určeným rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 16.03.2023, č.k. 6P/69/2022-137 na účet Reedukačného centra Levoča, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča.

II. Týmto rozhodnutím dochádza k zmene výrokov II., III. a IV. rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 16.03.2023, č.k. 6P/69/2022-137 výlučne len v časti označenia zariadenia ústavnej starostlivosti. V ostatných častiach ostáva rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 16.03.2023, č.k. 6P/69/2022-137 nezmenený.

III. Súd ustanovuje maloletému dieťaťu opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

IV. Úlohou opatrovníka je zastupovať maloleté dieťa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 29P/54/2024, a to aj v prípadnom odvolacom konaní. Funkcia opatrovníka sa končí právoplatným skončením konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 29P/54/2024.

odôvodnenie:

(1) Súd začal dňa 21.05.2024 na základe podania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým má byť maloletá zverená do starostlivosti Reedukačného centra Levoča. Z podania vyplýva, že nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Reedukačnom centre Trstín. Maloletá má problémové správanie, krízové situácie rieši agresívnym správaním. Činnosť Reedukačného centra Trstín bude ukončená.

(2) K podaniu pripojil správu Reedukačného centra Trstín, z ktorej vyplýva, že maloletá má impulzívnu povahu. V rozrušení je pre seba a okolie nebezpečná. Sama nevníma nevhodnosť svojho správania. V poslednom období má negativistické správanie. Narúša vyučovanie a porušuje školský poriadok. Od leta 2023 sa u nej stupňuje agresivita, sebapoškodzovanie, manipulatívne správanie, útočenie na zamestnancov, nadávanie. Jej reedukačný proces si neplní svoj účel. Maloletú v zariadení sporadicky kontaktovali starý otec a otec. Opakovane sa pokúsila o útek, dopustila sa priestupkov, sebapoškodzovania. Reedukačný proces u nej neplní svoj účel, má stupňujúce sa agresívne správanie, nemá zábrany použiť ani fyzické násilie. Narúša reedukačný proces iných klientov.

(3) Z e-mailovej komunikácie zo dňa 21.05.2024 vyplýva, že maloletú je možné umiestniť do Reedukačného centra Levoča.

(4) Súd aplikoval pre konanie o neodkladnom opatrení nasledujúce právne predpisy:

(5) Podľa § 54 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

(6) Podľa § 360 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

(7) Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

(8) Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

(9) Podľa § 367 ods. 2 CMP ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

(10) Podľa § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(11) Podľa § 2 ods. 1, ods. 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

(12) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(13) Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

(14) Podľa § 327 CSP ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

(15) Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

(16) Podľa § 329 ods. 1 až ods. 3 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodutej veci.

(17) Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

(18) Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

(19) Podľa čl. 5 ZR Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a. úroveň starostlivosti o dieťa,

b. bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c. ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d. okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e. ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

- f. podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g. názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h. podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i. využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(20) Súd po preštudovaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a obsahu spisu dospel k záveru, že návrh je v celom rozsahu dôvodný.

(21) Maloletá je v ústavnej starostlivosti Reedukačného centra Trstín. Z podania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, ako aj z verejne dostupných informácií je zrejmé, že činnosť Reedukačného centra Trstín končí a bude vyradené zo zoznamu školských zariadení. Dôvody pre ústavnú starostlivosť o maloletú naďalej trvajú. Ústavnú starostlivosť je možné vykonávať v Reedukačnom centre Levoča, ktoré s umiestnením maloletej súhlasí.

(22) Keďže nie je možné vyčkat' s rozhodnutím o zmene zariadenia ústavnej starostlivosti do rozhodnutia vo veci samej, pretože má dôjsť k vyradeniu zariadenia, do ktorého je maloletá umiestnená, zo zoznamu školských zariadení a je dôvodné, aby ústavná starostlivosť nad maloletou pokračovala, je potrebné ihneď zmeniť zariadenie, v ktorom bude ústavná starostlivosť o maloletú pokračovať. So zmenou zariadenia je spojená aj zmena platobného miesta pre platenie výživného, preto súd rodičom zmenil platobné miesto na platenie už určenej vyživovacej povinnosti (ktorej výška sa nemení) z pôvodného Reedukačného centra Trstín na nové Reedukačné centrum Levoča, v ktorom bude ústavná starostlivosť pokračovať.

(23) Vzhľadom k tomu, že celý predmet konania je týmto rozhodnutím pokrytý, zmena zariadenia je jednorazové opatrenie, nie je potrebné začínať konanie vo veci samej. Uvedená skutočnosť nebráni orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať podnet na začatie konania alebo návrh na jeho začatie, ak si to pomery maloletej budú vyžadovať. V súčasnosti však takú povinnosť nie je dôvodné ukladať, rovnako ako nie je dôvodné začať ex offo konať vo veci samej.

(24) Toto uznesenie je vykonateľné, len čo je vydané, pretože podstata rozhodnutia spočíva v odovzdaní maloletej do iného zariadenia ústavnej starostlivosti (§ 367 ods. 4 CMP). Keďže ním ale nedochádza k samotnému odovzdaniu do zariadenia ústavnej starostlivosti, len k premiestneniu maloletej do iného zariadenia, ako do ktorého bola umiestnená, nie je dôvod postupovať podľa ustanovenia § 367 ods. 2 CMP a obmedzovať čas trvania neodkladného opatrenia šiestimi mesiacmi. Podľa uvedeného ustanovenia by súd postupoval len v takom prípade, ak by došlo neodkladným opatrením k (prvotnému) odovzdaniu maloletej do zariadenia zo starostlivosti rodičov alebo iných osôb vykonávajúcich osobnú starostlivosť o ňu, pred rozhodnutím vo veci samej o náhradnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu vo výroku I. a II. m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na súde, ktorý ho vydal (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Proti výrokom III. a IV. odvolanie prípustné nie je.

Výrok I. tohto uznesenia je vykonateľný dňa 22. mája 2024.